

The logo for HZJZ (Hrvatski zavod za javno zdravstvo) consists of the letters 'HZJZ' in a bold, black, sans-serif font.

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Krizni stožer Sveučilišta u Zagrebu vezano uz nCoV bolesti (COVID-19)

Zagreb, 19. svibnja 2020.

**PREPORUKE ZA PREDDIPLOMSKU, DIPLOMSKU I
POSILIJEDIPLOMSKU NASTAVU NA VISOKIM UČILIŠTIMA
(SVEUČILIŠTA, VELEUČILIŠTA I VISOKE ŠKOLE)
S OBZIROM NA EPIDEMIJU COVID-19**

1. Temeljne odrednice:

Uzima se u obzir činjenica da studenti s obzirom na dob imaju uglavnom odgovarajuće navike i vještine vezane uz rad na računalu i nove tehnologije, te se za sve aktivnosti za koje je to primjereno te kod kojih provedba na daljinu ne remeti nastavni proces preporuča da se i nadalje provode na daljinu.

Uzimajući u obzir činjenicu da neki studenti iz materijalnih i drugih razloga neće imati na raspolaganju odgovarajuća tehnička rješenja (osobna računala i sl.), potiču se sastavnice sveučilišta da takvim studentima omoguće pristup nužnoj informatičkoj opremi na način da im se posudi (iznajmi bez naknade ili uz minimalnu naknadu) oprema u vlasništvu sveučilišta ili oprema koju su sveučilištu ustupili privatni ili javni poslodavci, donirana oprema i sl.

Uzimajući u obzir činjenicu da neki studenti iz materijalnih i drugih razloga neće imati na raspolaganju potrebne udžbenike i druga nastavna sredstva, potiču se sastavnice sveučilišta da takvim studentima omoguće dostupnost udžbenika i drugih materijala kroz posudbu iz knjižnica sastavnica sveučilišta, kroz donacije, dostupnost udžbenika i materijala u elektroničkom obliku i sl.

Nastavnici, studenti i druge osobe ne ulaze u vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) i unutarnje prostore ustanove ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu ili respiratorne simptome (povišena tjelesna temperatura, kašalj, poteškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa i sl.), te ako im je utvrđena zaraza s novim koronavirusom ili ako su u samoizolaciji. Ako će nekom studentu biti izrečena mjera samoizolacije u vrijeme pojedinih ispita ili drugih aktivnosti koje se nikako ne mogu provoditi na daljinu a koje predstavljaju uvjet za završetak akademske godine, uvjeti pristupanja navedenom ispitu odnosno drugoj aktivnosti utvrditi će se kroz posebne epidemiološke preporuke, sukladno aktualnoj epidemiološkoj situaciji.

2. Organizacija dijelova nastave ili ispita koji se ne mogu provesti na daljinu:

Nužan (neizbježan) boravak u ustanovi neophodno je organizirati na način da se u što većoj mjeri osigura socijalno distanciranje (fizičko udaljavanje) kao i pojačana osobna higijena i higijena prostora.

Socijalno distanciranje (fizička udaljenost):

Kod ulaska i izlaska iz ustanove, kretanja ustanovom te boravka u prostoriji ustanove neophodno je držati razmak najmanje 1,5 metra od drugih osoba.

Prostorija u kojoj se boravi (provodi dio nastave, ispita i sl.) treba biti što veća i prozračna te u istoj prostoriji može boraviti više osoba (ovisno o površini prostorije) uz međusobni razmak od najmanje 1,5 m.

Boravak u ovim ustanovama neophodno je organizirati na sljedeći način:

- svaka skupina boravi u jednoj odgovarajućoj prostoriji,
- stolovi/mjesta za rad razmiču se tako da studenti sjede/provode vježbu ili sl. na međusobnoj udaljenosti od 1,5 metra, i to svaki student uvijek na istom mjestu
- ako studenti mijenjaju stol/mjesto za rad, ono se između dva studenta mora prebrisati dezenfijensima, a svaki student mora oprati ruke dezinficijensom prije pristupa stolu/mjestu za rad

** Iznimka su knjižnice gdje će se miješati studenti iz različitih grupa, posebno ako im se ne osiguraju udžbenici i računala za rad kod kuće. Ovdje se treba pridržavati svih drugih elemenata ovih i drugih odgovarajućih preporuka (Preporuke za rad u knjižnicama i antikvarijatima tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19)).*

Preporučene značajke prostorije u kojoj boravi jedna skupina studenta:

- prostorija što veće površine i visine, prozračna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svjetla),
- prostorija vratima odvojena od prostorija u kojima borave druge skupine,
- prostorija se može dobro provjetriti vanjskim zrakom,
- izbjegava se ulazak drugih osoba (primjerice zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane) u prostoriju sve dok studenti borave u prostoriji.

u svim zajedničkim prostorijama, koje nisu nužne za osnovne djelatnosti poput učionica, knjižnica, sportskih igrališta itd., preporuča se ograničiti pristup na način da razmak između svih prisutnih u svim smjerovima iznosi najmanje 1,5 metra odnosno sukladno preporukama za navedene prostore. U takvim zajedničkim prostorima neophodno je primijeniti općenite preporuke za specifične djelatnosti (vidjeti na kraju preporuke za knjižnice i preporuke za ugostiteljske objekte).

Preporuke za izvođenje nastave tjelesnog odgoja/sporta:

- Preporučuje se izvođenje nastave tjelesnog odgoja na otvorenom prostoru ili u zatvorenom prostoru s odgovarajućom distancom te se takva vrsta nastave organizira samo ako je nužna za nastavni proces

3. Ulazak i izlazak iz ustanova:

Neophodno je osigurati protok/dolazak što manjeg broja ljudi, kako na ulazu u ustanovu tako i u unutarnjim prostorima ustanove.

Student kod odlaska iz ustanove odnosi sve svoje stvari sa sobom ili ih baca u koš pokriven poklopcem.

Ulazna vrata otvaraju se na poziv telefonom ili zvonom tijekom radnog vremena i dežurstva. Vikendom/blagdanom/radnim danom/poslijepodne vrata otvara dežurni djelatnik.

Dostavu za potrebe ustanove preuzimaju nadležni djelatnici ustanove na vanjskim vratima. Ulaz je dozvoljen isključivo serviserima i ostalim službama čije usluge su neophodne (što uključuje dosljednu provedbu protuepidemijskih mjera poput provjere vode za ljudsku potrošnju i sl.) uz obveznu mjeru dezinfekcije ruku i po potrebi nošenja zaštitne maske i zamjenske obuće.

Na ulazu i na još nekoliko lako dostupnih mjesta, neophodno je postaviti dozatore s dezinficijensom za dezinfekciju ruku:

- sredstvo za dezinfekciju potrebno je u količini od 1 – 2 ml nanijeti na suhe i čiste dlanove (obično 1 potisak ili prema uputama proizvođača).
- dlanove i područje između prstiju potrebno je protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno isprati,
- potrebno je voditi brigu o dostatnoj upotrebi dezinficijensa za ruke te se obavezno javiti nadležnoj osobi u slučaju da je u dozatoru preostala manja količina sredstva za dezinfekciju kako bi se osigurao novi.

Prostorije se provjetravaju najmanje dva puta dnevno minimalno pola sata prije dolaska i nakon odlaska studenata, ili se ostavlja otvoren prozor ako to vremenske prilike dopuštaju.

Dodirne površine kao što su kvake na vratima, ručke na prozorima, radne površine, tipkovnice, konzole, slavine u toaletima i kuhinjama, tipke vodokotlića, daljinski upravljači, prekidači za struju, zvona na vratima, tipke dizala te druge površine koje dodiruje veći broj ljudi neophodno je dezinficirati na početku i na kraju svake smjene a najmanje 2 puta dnevno. Izbjegavajte korištenje klimatizacijskih i ventilacijskih uređaja osim ako nije nužno zbog vremenskih i drugih prilika.

Čišćenje se provodi u vrijeme kada su studenti odsutni.

Maske: Ako se provođenje nastave i ispita može organizirati na opisani način, nošenje maski ili drugih pokrivala za usta i nos kod studenta i nastavnika nije nužno ali se preporučuje. Iznimka su pojedina specifična okruženja (oblici nastave) koji se primjerice odvijaju u zdravstvenim ustanovama ili sl., a tada se primjenjuju protokoli navedenih ustanova. Osim u takvim posebnim okruženjima, prednost se daje učestalom pranju ruku vodom i sapunom te dezinfekciji ruku u odnosu na nošenje rukavica. Iznimka su studenti i nastavnici s kroničnim bolestima (respiratornim, kardiovaskularnim, dijabetesom, malignim bolestima, imunodeficijencijama, studenti s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima) za koje je poželjno nošenje maski.

4. Dnevno mjerenje temperature i praćenje pojave simptoma kod zaposlenika i studenata:

Svakodnevno kod dolaska i odlaska s ustanove zaposlenicima i studentima **treba izmjeriti tjelesnu temperaturu** beskontaktnim toplomjerom te utvrditi imaju li respiratornih simptoma ili znakove drugih zaraznih bolesti. Kod osobe s povišenom temperaturom (37,2°C i veća, ovisno o specifikaciji beskontaktnog toplomjera) mjeri se temperatura i standardnim toplomjerom pod pazuhom te se povišena temperatura utvrđuje na temelju rezultata mjerenja pod pazuhom.

Evidencija o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature i eventualnom postojanju respiratornih simptoma i znakova drugih zaraznih bolesti **upisuje se u posebnu evidencijsku knjigu.**

S temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti nije dozvoljeno raditi niti dolaziti u prostor ustanove, što je i inače nužno u radu ovakvih ustanova.

Također, **svi djelatnici i studenti dužni su mjeriti tjelesnu temperaturu svaki dan prije dolaska u učilište**, te u slučaju povišene tjelesne temperature ne dolaziti u učilište nego se javiti telefonom nadređenoj osobi i izabranom liječniku obiteljske medicine kako je navedeno u uputama.

Djelatnici i studenti s povišenom tjelesnom temperaturom i/ili respiratornim simptomima odmah napuštaju učilište (prethodno o tome obavještavaju ravnatelja) ili javljaju telefonom ravnatelju da neće doći na posao, te se javljaju telefonom svom izabranom liječniku.

U slučaju saznanja za mogućeg prenositelja/mogući izvor infekcije svaki zaposlenik dužan je odmah obavijestiti nadređenu osobu.

5. Pojačana osobna higijena studenata i nastavnika:

- izbjegavati dodirivanje ustiju, nosa, očiju i lica,
- redovito i pravilno prati ruke prije ulaska u svoju skupinu, prije i nakon pripreme hrane, prije jela, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, nakon čišćenja nosa i uvijek kada ruke izgledaju prljavo. Za pranje ruku treba koristiti tekuću vodu i sapun.
- kod pranja ruku pridržavajte se naputaka/uputa za pravilno pranje ruku: https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Pranje_ruku_.pdf
- nakon pranja ruku sapunom i vodom, za sušenje ruku neophodno je koristiti papirnate ručnike za jednokratnu upotrebu koje nakon korištenja treba baciti u koš za otpad s poklopcem,
- kod kašljanja i kihanja prekrivaju se usta i nos laktom ili papirnatom maramicom koju poslije treba baciti u koš za otpad s poklopcem te oprati ruke,
- pri kašljanju i kihanju treba okrenuti lice od drugih osoba,
- izbjegavati dijeljenje čaša, šalica, posuđa i pribora za jelo s drugim osobama

6. Studenti kojima je osigurana podrška osobnog pomoćnika:

Pristupnik kojemu je neophodna podrška osobnog asistenta ima pravo na takvu pomoć na način da osobni asistent poštuje sve obaveze opisane u ovim preporukama (držanje razmaka od drugih osoba, pojačana higijena, korištenje maski i rukavica ovisno o zdravstvenom stanju studenta i sl.). Treba napomenuti da zbog njihovog zdravstvenog stanja za ove studente postoji povećani rizik zaraze te je još važnije za njih osigurati nastavu i polaganje ispita na daljinu.

7. Završne preporuke:

U slučaju nemogućnosti organizacije posla zbog većeg broja zaposlenika koji su u samoizolaciji, stožeri civilne zaštite (državni i lokalni) u koordinaciji s osnivačima mogu preraspodijeliti zaposlenike iz drugih ustanova, a kako bi se osigurala kontinuirana nastava.

Osigurana je kontinuirana nužna suradnja s osnivačem.

Za svaki zadatak čelnik ustanove zadužuje jednu osobu koja o navedenom vodi dnevnu pisanu evidenciju kada je to moguće.

Ove preporuke ne isključuju provedbu drugih preporuka sukladno aktualnoj i promijenjenoj epidemiološkoj situaciji.

Upute za čišćenje i dezinfekciju:

- Bez oboljelih od COVID-19:
<https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostorije-bez-oboljelih-od-COVID-19-2.4.2020..pdf>
- Osobe pod sumnjom ili oboljele od COVID-19:
<https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostora-u-kojima-je-boravila-osoba-pod-sumnjom-COVID-19-2.4.2020..pdf>

Preporuke za rad u knjižnicama i antikvarijatima tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19):

- <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Preporuke-za-rad-u-knji%C5%BEnicama-i-antikvarijatima-tijekom-epidemije-koronavirusa-COVID-19.pdf>

Preporuke za sprječavanje infekcije u ugostiteljskim objektima s terasama i bez njih te u ugostiteljskim objektima u smještajnim kapacitetima u okviru postupnog ublažavanja restrikcija vezanih uz COVID-19:

- <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/koronavirus-najnovije-preporuke/>

Upute za samoizolaciju:

- https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/letak_samoizolacija.pdf
- https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/letak-samoizolacija_EN.pdf
- <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/izolacija-tko-sve-treba-bitu-njoj-i-pravila-koja-trebaju-postovati-ukucani-osobe-koja-je-izolaciji/>

Upute za maske:

- <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Maske-za-lice-1.pdf>